

TRAUKSMES CELŠANA

Trauksmes celšanas likums, kas stājās spēkā 2019. gada 1. maijā, nosaka ikvienam tiesības celt trauksmi publiskajā un privātajā sektorā par darba vidē novērotu sabiedrības interešu apdraudējumu.

Trauksmes celšana – iespēja ikvienam veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu iestādes darbību, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli.

Trauksmes cēlētājs — fiziskā persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu.

Trauksmes celšanas ziņojumu kompetentajai institūcijai var iesniegt:

1. ar elektroniskās formas starpniecību tīmekļvietnē www.trauksmescelejs.lv.
2. vai arī [aizpildot veidlapu](#) un sūtot to uz institūcijas trauksmes celšanas e-adresi, pa pastu vai iesniedzot klātienē.

Likums paredz, ka trauksmi par pārkāpumiem var celt tostarp ar iekšējo trauksmes celšanas sistēmu. Tas nozīmē, ka ikviens iestādē nodarbinātais var informēt par kādu iespējamu, sabiedrībai būtiskas intereses skarošu pārkāpumu šīs iestādes darbībā, lai to laikus novērstu, pirms apdraudēta iestādes reputācija, tai radušies zaudējumi vai tiek iesaistītas kompetentās valsts institūcijas. Tieši darbiniekiem ir iespēja pamanīt iespējamus pārkāpumus un, pateicoties savām profesionālajām zināšanām un pieredzei, novērtēt to bīstamību.

Izmantojot ziņošanai iekšējo trauksmes celšanas sistēmu, ziņojums nonāk vistuvāk “problēmas cēlonim” un paustās bažas var operatīvi izvērtēt, kā arī novērst iespējamo pārkāpumu vai identificēt sistemātiska rakstura trūkumus.

Kad saņemts trauksmes cēlēja ziņojums, iesniedzēja personas dati tiek pseidonimizēti.

Trauksmes cēlēja personas datiem, ziņojumam un tam pievienotajiem rakstveida vai lietiskajiem pierādījumiem, kā arī trauksmes cēlēja ziņojuma izskatīšanas materiāliem ir ierobežotas pieejamības informācijas statuss.

Ikvienai personai (institūcijai), kas saņēmusi trauksmes cēlēja ziņojumu vai veic jebkādas darbības ar to, ir pienākums nodrošināt trauksmes cēlēja personas datu pienācīgu aizsardzību. Trauksmes cēlēja personas datus var nodot tikai personām (institūcijām), kurām tie nepieciešami trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanai vai trauksmes cēlēja vai viņa radnieku aizsardzībai. [Vairāk par trauksmes cēlēja aizsardzību lasi trauksmescelejs.lv mājaslapas aizsardzības sadaļā.](#)

Aizsardzības garantijas trauksmes cēlējam

Trauksmes cēlētājs ir aizsargāts. To nodrošina valsts un organizācija, kurā strādā trauksmes cēlētājs, balstoties [Trauksmes celšanas likumā](#).

Trauksmes celšanas likumā ir definētas aizsardzības garantijas trauksmes cēlējam, viņa radniekiem un saistītajām personām, lai iedrošinātu celt trauksmi un aizsargātu no darba devēja vai citu iesaistīto pušu represijām, kas radušās trauksmes celšanas dēļ.

Pie iestādes kontaktpersonām var vērsties, lai saņemtu konsultācijas par iespēju celt trauksmi un uzzinātu par sava ziņojuma izskatīšanas gaitu.

Ar ko sazināties Latvijas Dzelzceļnieku biedrības Sertificēšanas centra (LDzB SC) trauksmes celšanas jautājumos?

Māris Riekstiņš – LDzB SC izpilddirektors, maris.riekstins@ldzb.lv

Vairāk par trauksmes celšanu uzzini www.trauksmescelejs.lv